

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efter Christian V's danske Lov af 15. April 1683 var der Formuefællesskab mellem Ægtefæller, men hele Fællesboet stod under Mandens Raadighed, og Hustruen var umyndig i formueretlige Forhold. — Ved Lov Nr. 53 af 7. Maj 1880 tillagdes der den gifte Kvinde en selvstændig Raadighed over sit Selverhverv, men først ved Lov Nr. 75 af 7. April 1899 fik hun samme Myndighed i Formueforhold som den ugifte Kvinde. Ved Loven af 1899 har Hustruen saaledes faaet Evne til at forpligte sig, men hendes Raadighed over Fællesboet er stærkt begrænset. Manden har nemlig som Hovedregel Raadigheden over Fællesboet, og Hustruen raader kun over saadant Selverhverv, som ikke grundes eller vedligeholdes væsentligt ved Mandens eller Fællesboets Midler. Endvidere er der givet Hustruen en Medraaden med Hensyn til fast Ejendom, om hvilken Adkomstdokumenterne oplyser, at den er indført i Fællesboet af Hustruen, og med Hensyn til Gældsbreve, Aktier, Policer, Sparekassebøger og deslige Dokumenter, som er indført i Fællesboet lydende paa hendes Navn, ligesom hendes Samtykke skal indhentes, hvis Manden i noget Aar ved Gaveløfte vil forbinde Fællesboet for mere end 5 pCt. af, hvad Fællesboets Nettoformue udgjorde ved Udgangen af det sidst forløbne Aar, jfr. Lovens § 11. Derhos har Hustruen Raadighed over, hvad hun ved Arv eller Gave har faaet som Særeje, og hvad der i Henhold til Bestemmelse i Ægtepagt er Særeje, samt særlige personlige Rettigheder og saadanne Formueretigheder, som er uadskillelig knyttet til den berettigede Person, saasom Pensioner, Livrenter m. m.

Ved Lovens § 15 er Hustruens Retsstilling ordnet derhen, at hun ikke kan gøre sig ansvarlig eller medansvarlig for Gæld eller Forpligtelser, der er stiftet af Manden, eller fratælde en hende tilkomende Sikkerhed i Mandens eller Fællesboets Gods, medmindre der erhverves Overvrighedens Godkendelse.

Under Henvisning til den Retsstilling, som den gifte Kvinde iøvrigt har opnaaet, er der rejst Krav om Mandens og Kvindens Ligestilling indenfor Ægteskabet, og der har flere Gange været forelagt Rigsdagen Lovforslag, sigtende til at fremme en saadan Ligestilling.

Forelagte Lovforslag m. m.

I Rigsdagssamlingen 1918—19 fremsattes der saaledes et Forslag til Lov om Ægteskab, der var en Sammenarbejdning af de 2 Udkast til Lov om „Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning“ og til Lov om „Ægteskabets Retsvirkninger“, som den af Regeringen nedsatte Familieretskommission havde udarbejdet under Samarbejde med tilsvarende Kommissioner i Norge og Sverige. De omtalte Betænkninger er offentliggjort henholdsvis i 1913 og i 1918. Lovforslaget blev fremsat i Folketinget, der kun naaede at underkaste det 1ste Behandling, hvorfor Forslaget blev fremsat paany i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1919—20 i uændret Skikkelse. I denne Samling gennemgik Forslaget 3 Behandlinger i Folketinget og blev efter at være vedtaget ved 3die Behandling den 12. Februar 1920 oversendt til Landstinget, som ikke naaede at færdigbehandle Forslaget inden Rigsdagssamlingens Slutning.

I Rigsdagssamlingen 1921—22 fremsattes der atter et Lovforslag om Ægteskab, men dette Forslag angik kun Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning. Reglerne om Ægteskabets Retsvirkninger var blevet udskilt, idet Regeringen, der ikke mente at kunne forelægge Lovforslaget i den af Kommissionen i 1918 foreslaaede Form, ønskede, at disse Regler blev underkastet en nøjere Prøvelse, forinden ny Fremsættelse for Rigsdagen fandt Sted. Efter at Familieretskommissionen efter Anmodning fra Ministeriet havde gennemgaaet Udkastet 1918 og afleveret sin Betænkning i November 1923, fremsattes der umiddelbart derefter i Landstinget et Forslag til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger, der var ganske enslydende med det af Kommissionen udarbejdede nye Udkast. Lovforslaget blev med enkelte Ændringer, for hvilke der nærmere vil blive gjort Rede nedenfor ved Gennemgangen af de enkelte Paragraffer, vedtaget ved 3die Behandling den 26. Marts 1924 og oversendt til Folketinget kort Tid før Rigsdagssamlingens Slutning, men naaede ikke at blive færdigbehandlet. Nærværende Forslag er i Hovedsagen enslydende med det af Landstinget den 26. Marts 1924 vedtagne.

Kommissionsudkastet 1923 og de sig dertil sluttende Lovforslag adskiller sig i formel Henseende fra Udkastet 1918 og de tidligere Lovforslag derved, at den tidligere foreslaaede Ordning med „Gifteeje“ og